

Ida Vilsvik Heldal, 29.01.2026

Hvorfor friskoler i Norge?

Mitt navn er Ida Vilsvik. Jeg er 17år og går i 2.klasse på Sygna videregående, en skole som eies av nlm – Norsk Luthersk Misjonssamband. En friskole som ligger i Balestrand i Sogn. På Sygna får jeg ikke bare lært matte, norsk og naturfag. Jeg får lært gode verdier, hvordan man skal behandle andre mennesker og hvorfor det er så viktig med et inkluderende fellesskap.

Sygna er en kristen skole, som naturligvis har grunnlaget sitt på kristne verdier. Men selv om vi er en kristen skole, så er alle velkommen og alle er like mye verdt uavhengig av religion, kjønn, meninger og livssyn.

Det er noe både ansatte og elever er enig om og dette er noe som tydelig vises. Vi har elever fra ulike religioner, bakgrunner og etnisiteter. Vi har elever som liker fotball, kunst, helsefag og gaming, vi har elever som tror på Gud, Allah og intet. Vi har et inkluderende mangfold.

På min aller første dag på Sygna, så satt jeg i en stor gymsal med alle de nye medelevene mine, foreldrene våres og alle tilsette. Det var en ting både meg og mine foreldre lå ekstra merke til når rektor skulle opp å snakke. Vår rektor ønsket ikke bare velkommen, men han satt en standard. En standard om hvordan vi har nulltoleranse for mobbing, baksnakking og utestenging.

«Det beste for eleven, alltid».

Jeg oppfatter at dette er noe som fungerer ekstremt godt på vår skole. Hvorfor? Det vet jeg ikke helt sikkert. Men det jeg vet helt sikkert er at vi får det til.

Vi har lært å akseptere hverandre, se på hverandre som likeverdige og danne en kultur hvor det er ukult å baksnakke andre. Dette er også noe vi klarer å ta med oss ut, utenfor skolen.

En av de tingene jeg kjente aller mest på når jeg kom på Sygna, var følelsen av fellesskap, trygghet og mangfold. Mange av elevene her er kristne, men ikke alle. Jeg synes ikke at dette er en god nok grunn til å mene at friskoler ikke har mangfold og fellesskap. Tvert imot.

Jeg gikk selv mitt første halvår i 8.klasse på en kommunal ungdomsskole før jeg byttet til Danielsen ungdomsskole. Når jeg byttet skole så merket jeg stor forskjell. Ikke bare en forskjell i at jeg følte meg mer inkludert, men hvordan lærerne fremstår og behandler oss.

Jeg opplevde at lærerne hadde mer sympati og var virkelig ivrig etter at vi skulle ha det bra, oppnå det vi ønsket i fagene og ikke minst så var de opptatt av inkludering.

På den kommunale ungdomsskolen så følte jeg til tider at lærere var på jobb fordi det var jobben dies. Jeg følte ikke på et fellesskap eller inkludering. De snakket selvfølgelig om inkludering og fellesskap, men det funket ikke på samme måte. Dette skaper naturligvis en splittelse mellom de som går på friskoler og de som går på kommunale skoler. Men selv om jeg ikke gikk på kommunal skole, og ikke går på kommunal skole nå, så har jeg fortsatt mange venner som gjør det. Det skaper ikke splittelser og

forskjeller i det sosiale, selv om noen føler seg mer inkludert i kantinen på skolen enn andre.

Og mange kommunale skoler er nok flinkere på inkludering enn den jeg gikk på, men friskoler er noe helt annet. Jeg har heller aldri følt på en tydelig splittelse eller en type «utenfor» følelse i forhold til de som går på kommunale skoler. Eneste forskjellen er at jeg går på en skole der nesten ingen drikker og fester hver helg, mens de fleste kommunale skolene har elever som gjør det. Hadde jeg ønsket å gjøre det jeg også, så hadde jeg ikke blitt utestengt fra festene fordi jeg går på friskole.

Så det jeg prøver å få frem med denne teksten er at:

Friskoler er ikke en trussel for mangfold og fellesskap, og vi bidrar ikke til polarisering.